Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

SLÆGTEN FRA SØNDERGAARD I BORRIS

FRA CIRKA 1680 TIL 1910

AF

P. CHR. KNUDSEN, KOMMUNELÆRER

AALBORG

AALBORG
P. HANSENS BOGTRYKKERI
1910

SLÆGTEN FRA SØNDERGAARD I BORRIS

FRA CIRKA 1680 TIL 1910

AF

P. CHR. KNUDSEN, KOMMUNELÆRER

AALBORG

AALBORG
P. HANSENS BOGTRYKKERI
1910

Min Familie paa Faders Side har i et langt Tidsrum ejet Gaarden Søndergaard i Borris Sogn. Fra Fader til Søn er Gaarden gaaet i mange Led. Dette har bevirket, at jeg uden særlig store Anstrængelser har kunnet faa Oplysninger om de ældste af Slægten. Først og fremmest har Provst Helms, R. a. Dbrg., Borris, ydet mig en stor Tjeneste i saa Henseende, og det lykkedes mig tillige fra Landsarkivet i Viborg at skaffe Oplysninger fra Tiden fra ca. 1680 til Aaret 1800.

Da jeg har tænkt mig, at denne Stamtavle over Slægten kunde have Interesse for andre af Familiens Medlemmer, har jeg besluttet at lade den trykke. Desværre er den jo meget tør, da det hele nærmest er Navne og Tal. Jeg kunde meget ønske at ledsage disse mange Navne med en lille Karakteristik over de enkelte, men det er mig desværre ikke muligt; thi jeg har aldrig kendt mine Bedsteforældre, og det skulde nærmest være dem, som skulde yde Stoffet. Hvad der findes om de faa af Familien, har min Fader fortalt mig.

Jeg vilde ønske, at den Slægt, som nu vokser til, vilde beflitte sig paa at opnotere, hvad der kan have Interesse for Familien. Der er altid noget at lægge Mærke til: De gamles Interesser og Karakterer. Gem ogsaa deres Breve. De bør altid have Værdi for Familien. Ogsaa deres gamle Dokumenter (Skøder, Skiftebreve, Aftægtskontrakter, Skudsmaalsbøger o. s.

v.) bør man gemme. Det hænder ofte, naar der kommer unge Folk paa Gaarden, at alt det gamle skal ud af Huset. Ofte fjerner man gamle Mindevers over de afdøde, Ligtaler, Brudesange o. m. a. Jeg opfordrer alle af min Slægt til at gemme den Slags Ting. Bevar ogsaa deres Bohave: Møbler, Messingtøj, Kobbertøj (Lysestager, Lysesakse, Mortere, Sukkertænger, Sukkerknusere) og — ikke at forglemme Sølvtøjet. Ogsaa Porcellæn, Stentøj, Smykker og meget andet bør man passe godt paa. Lad ikke den Slags Ting komme i Opkøbernes Hænder. Vi bør holde de Ting, som de gamle har sat Pris paa, i Ære. Ikke alene minder de Genstande os om vort Hjem og om vor Slægt, men de staar ret ofte baade i Kvalitet og Udseende over de mere moderne Ting.

Den ældste af Familien, som Kirkebøgerne har kunnet give Oplysning om, er Christen Søndergaard i Hjoptorp i Borris Sogn. Det vides ikke, hvem han har været gift med; men han kan ikke godt være født senere end 1680, thi hans ældste Barn Mette er døbt d. 3. Juni 1708, og det var ikke almindeligt den Gang at gifte sig før efter 25 Aars Alderen.

Christen Søndergaards Børn:

A 1. Mette, døbt d. 3. Juni 1708, begravet d. 30. September 1708.
A 2. Peder, døbt d. 7. April 1711.
A 3. Jens, døbt d. 11. Decbr. 1712.
A 4. Jacob, døbt d. 30 Decbr. 1714.
A 5. Knud, født 1716.
A 6. Christen, døbt d. 26. September 1717.

Fødselsdage og Dødsdage angives ikke i de gamle Kirkebøger, men derimod Daabsdage og Begravelsesdage.

A 5. Knud Christensen Søndergaard, født 1716, gift d. 12. November 1741 med Mette Sørensdatter, døbt d. 12. Maj 1709. Mette er Datter af Søren Sørensen i Klokmos.

I Kirkebogen staar saaledes: »1709 den 12. Maj døbtes Søren Sørensen udi Klokmos hans Datter Mette«.

Deres Børn:

B 1. Christen, døbt d. 16. Septbr. 1742.
B 2. Ane Chathrine, døbt d. 1. Marts 1744, begravet d. 5. Maj 1756.
B 3. Søren, døbt d. 3. April 1746, begr. d. 26. Septbr. 1826.
B 4. Lisbet Magrethe, døbt d. 5. April 1750.
B 5. Karen, døbt d. 11. Jan. 1756, begr. d. 9. Maj 1756.

Der maa rimeligvis have været en Epidemi paa Gaarden, siden den tolvaarige Ane Cathrine og den 4 Maaneder gamle Karen er bleven begravet med 4 Dages Mellemrum.

B 1. Christen gift første Gang d. 17. Septbr. 1775 med Else Kirstine Christensdatter.

Deres Barn:

C 1. Mads, døbt d. 11. Febr. 1776.

Else Kirstine er formodentlig død i Barselseng, thi hun er begravet d. 17. Februar 1776, altsaa 6 Dage efter, at Mads blev født.

B 1. Christen g. anden Gang m. Maren Petersdatter.

Deres Børn:

C 2. Else Kirstine, født d. 19. Juli 1777, begr. d. 12. Søndag e. T. s. Aar.
C 3. Catrine Marie, døbt d. 1. Novbr. 1778.

A 5. Knud Christensen Søndergaards Moder blev begravet d. 14. December 1755.

B 3. Søren Søndergaard Knudsen (døbt d. 3. April 1746, død d. 26. Septbr. 1826) gift med Kirsten Knudsdatter, som døde 17. April 1823, 64 Aar gl.

Deres Børn:

D 1. Anne, døbt den 6. Marts 1781.
D 2. Karen, døbt d. 26. Jan. 1783.
D 3. Mette, døbt d. 11. Decbr. 1785.
D 4. Knud, døbt d. 1. Jan. 1789, født 1788, død 1870.
D 5. Maren, døbt d. 2. Oktbr. 1791.
D 6. udøbt Søn, begravet d. 24. Aug. 1794.
D 7. Mads, født d. 20. Aug. 1795.
D 8. Knud, født d. 28. Febr. 1799, begr. d. 25. Maj 1800.

Søren Søndergaard døde d. 26. Septbr. 1826, ca. 80½ Aar gl.

D 1. Anne blev d. 16. Oktbr. 1814 gift med Enkemand Knud Jensen fra Lem.

A 5. Knud Christensen Søndergaard er begravet den 25. Maj 1784, 68 Aar gl. Hans Kone Mette Sørensdatter blev begravet d. 28. Decbr. 1790, 81 Aar gl.

B. 4. Lisbet Margrethe blev viet til Niels Pedersen Egvig d. 19. Søndag efter Trinitatis 1782. Hun blev begravet den 5. Septbr. 1786.

Som Forklaring paa, at Søren Knudsen og Kirsten har to Sønner af Navn Knud, tjener, at baade hans og hendes Fader hed Knud, og Traditionen maatte man ikke gerne bryde, de skulde begge opkaldes.

B 4. Lisbet Margrete var Gudmoder til Christen Knudsens Søn Mads, døbt d. 11. Februar 1776.

D 5. Maren Sørensdattter (fra Søndergaard i Borris), døbt d. 2. Oktbr. 1791, gift med Gaardejer Søren Kristensen fra Sdr. Bjørslev i Vium Sogn.

Deres Børn:

Kirsten, Kristen og Søren.

Kristen blev gift med Ane Marie Pallesen fra Fasterholdt i Arnborg. De har to Børn, Søren og Palle. Kirsten blev gift med Jens Vejse fra No. Søren blev gift med Maren — fra Skjernegnen.

D 7. Mads opholdt sig alle sine Dage paa den gamle Gaard. Han var i mange Maader en Særling. Han tilbragte en stor Del af sin Tid ude paa Marken, hvor han næsten altid laa og læste. — Han er født den 20. Aug. 1795 og blev en gammel Mand (ugift).

D 4. Knud Sørensen (Søndergaard) f. 1788, d. 1870, g. m. Kirsten Thygesdatter, f. 1798.

Deres Børn:

E 1. Søren Knudsen, f. d. 21. Jan. 1819, død 1880.
E 2. Ane Knudsen, f. d. 6. Jan. 1821.
E 3. Jens Knudsen, f. d. 16. Marts 1823.
E 4. Thyge Knudsen, f. d. 26. Oktbr. 1825, d. 1908.
E 5. Mads Knudsen, f. d. 16. Marts 1828.
E 6. Peder Christian Knudsen, f. d. 5. Febr. 1831.
E 7. Knud Knudsen, f. d. 31. Juli 1834, d. d. 26. Febr. 1900.
E 8. Kirsten Knudsen, f. d. 27. April 1837.
E 9. Niels Peder Knudsen, f. d. 5. April 1840.

Knud Sørensens Kone, Kirsten Thygesdatter, er Datter af Gaardejer Thyge Meldgaard. Hendes Moder hed Ane.

Knud Sørensen døde den 17. April 1870 og blev begravet paa Borris Kirkegaard d. 24. April. Hans Enke, Kirsten Thygesdatter, døde den 4. Marts 1875 og blev begravet fra samme Kirkegaard d. 12. Marts.

E 1. Søren Knudsen var med i Krigsaarene 1848, 49, 50. Han var ved Infanteriet. Han led meget af Gigt og søgte forgæves mange Læger. Efter flere Aars Forløb blev han dog bedre. Han døde temmelig pludselig, ca. 61 Aar gl. Dagen før sin Død var han oppe og deltog i Høstgildet paa sin Fødegaard. Næste Formiddag døde han. Han var den Gang Aftægtsmand paa Gaarden.

E 1. Søren Knudsen g. m. Johanne Andersen (Datter af Anders Jespersen).

Deres Børn:

F 1. Anders Sørensen, f. d. 2. Maj 1852, d. d. 21. Jan. 1864.
F 2. Kirsten Sørensen, f. d. 11. Juni 1855, d. d. 10. Oktbr. 1886.
F 3. Mette Sørensen.
F 4. Anders Sørensen, f. d. 24. Marts 1864, d. d. 24. December 1869.

E 2. Ane Knudsen g. m. Niels Møller.

Deres Børn:

G 1. Mads Møller Mielsen.
G 2. Knud Chr. Nielsen.
G 3. Anton Nielsen (døde ung).
G 4. Kirsten Nielsen (døde ung).

E 3. Jens Knudsen g. m. Kirsten Pedersen (Datter af Peder Jespersen).

Deres Børn:

H 1. Knud Jensen.
H 2. Peder Jensen.
H 3. Thomas Jensen.
H 4. Peder Chr. Jensen (døde ung).

E 7. Knud Knudsen g. m. Else (vist født Jacobsen?).

Deres Børn:

K 1. Else Marie Knudsen, f. d. 14. Aug. 1867, d. d. 30. Marts 1899.

K 2. Jacob Knudsen, f. d. 23. Febr. 1869, d. d. 20. Juni 1895.
K 3. Knud Christian Knudsen, f. d. 25. April 1872.
K 4. Anton Knudsen, f. d. 2. Novbr. 1876.
K 5. Kirsten Knudsen, f. d. 13. April 1880, d. d. 7. April 1887.

E 4. Thyge Knudsen g. m. Ane Marie (boede i Rind Sogn).

Deres Børn:

I 1. Ellen J. Thygesen, f. d. 30. Decbr. 1856.
I 2. Frands Thygesen.
I 3. Kirsten Thygesen.
I 4. Knudsine Thygesen.
I 5. Maren Thygesen.
I 6. Kirstine Thygesen.
I 7. Kirsten Marie Thygesen.
I 8. Knud Thygesen.
I 9. Andrea Thygesen.
I 10. Ane Thygesen.

E 5. Mads Knudsen g. m. Ida Andersdatter, f. d. 23. April 1832.

Deres Børn:

J 1. Johanne Knudsen, f. d. 7. Aug. 1861.
J 2. Anders Knudsen, f. d. 30. April 1863.
J 3. Kirsten Knudsen, f. d. 4. Juli 1865.
J 4. Knud Knudsen, f. d. 31. Marts 1868.
J 5. Jensine Knudsen, f. d. 28. Novbr. 1870.
J 6. Jens Knudsen, f. d. 28. Oktbr. 1873.
J 7. Peder Christian Knudsen, f. d. 7. Marts 1876.

Mads Knudsen blev gift d. 11. Novbr. 1860 med Ida Chatrine Andersdatter af Fasterlund. De kan altsaa holde Guldbryllup i Aar.

P. Chr. Knudsen har nu sin Faders Gaard.

E 8. Kirsten Knudsen gift med Jens Larsen (bor Finderup).

Deres Børn:

L 1. Katrine Larsen, f. d. 12. Aug. 1873, d. d. 15. Juni 1892.
L 2. Kirsten Larsen, f. d. 7. April 1876, d. d. 29. Juli 1885.
L 3. Larsine Larsen, f. d. 20. Aug. 1877.
L 4. Knud Larsen, f. d. 8. Febr. 1880.
L 5. Sørense Larsen, f. d. 9. Marts 1884.

L 3. Larsine Larsen, g. med Enevold Esbensen.

Deres Børn:

Z 1. Elna Katrine Esbensen, f. d. 25. Juli 1898.
Z 2. Niels Hansen Esbensen, f. d. 20. Novbr. 1909.

L 4. Knud Larsen, g. m. Otthea Povlsen.

Deres Børn:

A 1. Jens Schou Larsen, f. d. 8. Oktbr. 1905.
A 2. Kirstine Larsen, f. d. 4. April 1907.
A 3. Povl Letager, f. d, 16. Juni 1909.

Faster Kirstens Mand, Jens Larsen, er født d. 14. Septbr. 1844 og døde d. 5. Septbr. 1894.

K 1. Else Marie Knudsen, gift med Landmand Hartvig Kristian Andersen (fra S. Felding).

Deres Børn:

Anders Kr. Andersen (f. d. 7. Aug. 1887) og Ane A. Andersen, f. d. 14. Jan. 1892.

K 3. Knud Kristian Knudsen, g. m. Johanne V. Andersen (fra Braagaard i Bøvling), f. d. 15. Februar 1876.

Deres Børn:

Else, f. d. 3. Marts 1900, Birgitte Kirstine Braagaard, f. d. 11. Oktbr. 1901, Knud, f. d. 30. Oktbr. 1902, Niels Merrild B., f. d. 3. Juni 1904, Peder, f. d. 30. Juni 1905, Johannes, f. d. 30. Juni 1905, Kristian Richard, f. d. 14. April 1907.

K 4. Anton Knudsen, g. m. Kirstine Marie Petersen fra Nørre Vium.

E 9. Niels Peder Knudsen g. m. Ellen Marie Jensen.

Deres Børn:

M 1. Jens Knudsen, f. d. 18. Novbr. 1868.
M 2. Knud Knudsen, f. d. 14. April 1870.
M 3. Ane Marie Knudsen, f. d. 15. Jan. 1872.
M 4. Peder Christian Knudsen, f. d. 1. Novbr. 1873.
M 5. Kirsten Knudsen, f. d. 4. Juli 1876.
M 6. Maren Bjørslev Knudsen, f. d. 31. Maj 1878, d. 1902.
M 7. Jens Laurids Knudsen, f. d. 26. Jan. 1880.
M 8. Mette Kirstine Knudsen, f. d. 21. April 1882.
M 9. Søren Andreas Knudsen, f. d. 1. Septbr. 1885.
M 10. Kresten Kirk Knudsen, f. d. 7. Jan. 1889.

M 1. Jens Knudsen, g. m. Sigrid Frederiksen (Datter af Stationsforstander Frederiksen, Børkop).

Deres Børn:

K 1. Helga Magdalene Knudsen, f. d. 6. Juli 1891.
K 2. Sigrid Ellen Knudsen, f. d. 4. Septbr. 1893.
K 3. Hedvig Knudsen, f. d. 14. Decbr. 1896.
K 4. Ragna Knudsen, f. d. 16. April 1895.
K 5. Ingrid Knudsen (død), f. d. 1. Decbr. 1897.
K 6. Jens Verner Knudsen, f. d. 13. Marts 1902.
K 7. Otto Knudsen, f. d. 18. Novbr. 1903.
K 8. Gunnar Knudsen, f. d. 10. Marts 1906.

J. Knudsen var i mange Aar Manufakturhandler i Faaborg, men flyttede senere med Familien til Blair i Nebraska i U. S. A. Her tog han paa Præsteskolen og skal nu til Juni op til sin sidste Eksamen.

M 2. Knud Knudsen, g. m. Sidsel Kirstine Andersen, f. 13. Marts 1881.

Deres Børn:

N 1. Ellen Marie Knudsen, f. d. 31. Juli 1900, d. d. 22. September 1901.
N 2. Niels Peder Knudsen, f. 3. Aug. 1901.
N 3. Ester Knudsen, f. d. 23. Oktbr. 1903.
N 4. Anders Vestergaard Knudsen, f. d. 19. Maj 1906.
N 5. Kristian Øvig Knudsen, f. d. 12. Marts 1909.

Sidsel Kirstine Andersen er Datter af fhv. Gaardejer i Helstrup Anders Christian Jensen og Esther Jensen. Anders C. Jensen bor nu i Herning — efter at have solgt sin Gaard i Helstrup.

Knud Knudsen har i mange Aar været Biskolelærer, men har nu købt sig en Gaard i Fiskbæk.

M 3. Ane Marie Knudsen, g. m. Mølleejer Niels Busk, Fredens Mølle pr. Hvam St.

Deres Børn:

O 1. Niels Peder Busk, f. d. 7. Aug. 1895.
O 2. Alfred Hermann Busk, f. d. 20. Jan. 1899.
O 3. Ejlert Marius Busk, f. d. 15. April 1902.
O 4. Marentius Bjørslev Busk, f. d. 6. Decbr. 1903.
O 5. Elna Marie Busk, f. d. 18. Jan. 1907.

Niels Busk er født d. 10. April 1868.

M 4. P. Christian Knudsen, g. d. 11. April 1903 med Barbara Kirstine Bennetsen, f. d. 12. April 1874.

M 4. P. Chr. Knudsen tog Præliminæreksamen fra Faaborg og Omegns Realskole 1892, Skolelærereksamen fra Silkeborg Seminarium 1899 og blev ansat som Lærer ved Aalborg kommunale Skolevæsen d. 1. Juni 1907.

M 5. Kirsten Knudsen (f. d. 4. Juli 1876), gift med Chr. Ørskov (f. d. 14. Aug. 1872).

Deres Børn:

P 1. Johannes Ørskov, f. d. 22. Juli 1895.
P 2. Sidsel Marie Ørskov, f. d. 27. Oktbr. 1897.
P 3. Ellen Marie Ørskov, f. d. 11. Juni 1899.
P 4. Niels Peder Ørskov, f. d. 11. Juli 1901.
P 5. Anders Christian Ørskov, f. d. 16. Marts 1903.
P 6. Maren Kirstine Ørskov, f. d. 8. Maj 1905.

P 7. Kirsten Katrine Ørskov, f. d. 10. Septbr. 1907.
P 8. Gotfred Ørskov, f. d. 7. Novbr. 1909.

Chresten Ørskov er Landmand og bor i Fjelstervang, Vorgod Sogn, Ringkøbing Amt. Hans Forældre var Anders Ørskov og Sidsel. Chresten Ø. er eneste Barn; en Tvillingbroder til ham døde som ganske lille. I en forholdsvis ung Alder døde Anders Ørskov (af Lungebetændelse), medens Chresten endnu kun var en stor Dreng. Hans Moder Sidsel giftede sig senere med Johannes Thusen, som har været en god Stedfader for Sønnen.

J 1. Johanne Knudsen, f. d. 7. Aug. 1861, gift med Hans Peder Nielsen (fra Sedding), f. d. 13. Jan. 1860.

Deres Børn:

Q 1. Niels Jørgen Nielsen, f. d. 3. Jan. 1900.
Q 2. Mads Nielsen, f. d. 27. Marts 1903.

J 2. Anders Knudsen, f. d. 30. April 1863, gift med Ane Kathrine Jensen (fra Sedding), f. den 22. April 1863.

Deres Barn:

Ida Katrine Knudsen, f. d. 27. Maj 1891.

J 3. Kirsten Knudsen, f. d. 4. Juli 1865, g. m. And. Nielsen (viet den 5. Juli 1888), født den 25. Februar 1855.

Deres Børn:

R 1. Kirsten Kathrine Ida Andersen, f. d. 12. April 1889.
R 2. Kirsten Kirstine Andersen, f. d. 28. April 1891.
R 3. Mads Knudsen Fasterlund Andersen, f. d. 4. April 1893.
R 4. Julius Damgaard Andersen, f. d. 28. Juli 1895.
R 5. Augusta Andersen, f. d. 29. April 1897.
R 6. Knud Andersen, f. d. 9. April 1900.

R 7. Dagmar Andersen, f. d. 6. Juli 1902.
R 8. Aage Bernhard Andersen, f. d. 14. Marts 1904.
R 9. Annine Dusine Andersen, f. d. 13. Marts 1910.
R 10. udøbt Pigebarn, f. d. 25. Januar 1910.

Anders Nielsen er født i Lille Holk i Bølling. De 3 ældste Børn er født i Mølgaard i Sædding; senere flyttede Anders Nielsen til Damgaard i Bølling, hvor de yngste Børn er født.

J 4. Knud Knudsen, f. d. 31. Marts 1868, g. m. Ane Juditte Pedersen, f. d. 22. Aug. 1867.

Deres Børn:

S 1. Lars Knudsen, f. d. 9. Novbr. 1892.
S 2. Ane Jensine Knudsen, f. d. 18. Decbr. 1893, d. d. 16. Jan. 1894.
S 3. Jens Andreas Knudsen, f. d. 19. Jan. 1895.
S 4. Ida Kathrine Knudsen, f. d. 22. Juli 1896.
S 5. Ane Knudsen, f. d. 9. Juni 1898.
S 6. Mads Knudsen, f. d. 28. Juli 1899.
S 7. Jens Peder Knudsen, f. d. 19. Febr. 1901.
S 8. Maren Frederikke Knudsen, f. d. 5. Septbr. 1902.
S 9. Harald Christian Knudsen, f. d. 25. Oktbr. 1903.
S 10. Johanne Mathilde Knudsen, f. d. 14. Juni 1905.
S 11. Ejnar Knudsen, f. d. 11. Septbr. 1907.
S 12. Frederik Knudsen, f. d. 9. Febr. 1909.

F 2. Kirsten Sørensen, g. d. 16. April 1880 med Anders Madsen fra Klokmose, Faster Sogn. De ejer nu Søndergaard i Borris.

Deres Barn:

Søren Kristian Madsen, f. d. 1. Oktbr. 1986.

Kirsten Sørensen døde i Barselseng den 10. Oktbr. 1886. Anders Madsen har senere giftet sig med Maren Kristensen fra Ahlergaards Mark i Borris Sogn. Hun er født d. 30. Decbr. 1865.

F 3. Mette Sørensen blev gift med Sognefoged, Amtsraadsmedlem Jens Nygaard fra Finderup,

Hanning Sogn. Hun døde efter 7 Aars Ægteskab (ingen Børn). Mette Sørensen blev født d. 19. Februar, gift 1887.

J 5. Jensine Knudsen, f. d. 28. November 1870, gift med Laurids Lauridsen, f. d. 27. Februar 1871 (viet d. 28. November 1893).

Deres Børn:

T 1. Povline Nielsine Lauridsen, f. d. 30. Jan. 1895.
T 2. Ida Kathrine Lauridsen, f. d. 2. Maj 1897.
T 3. Emma Lauridsen, f. d. 16. Decbr. 1899.
T 4. Mads Knudsen Lauridsen, f. d. 2. Novbr. 1902.
T 5. Agnes Lauridsen, f. d. 17. April 1905.
T 6. Georg Lauridsen, f. d. 7. Juli 1907.

Laurids Lauridsen er født i Skaarup i Hanning og bor nu i Mølgaard i Sædding.

J 6. Jens Knudsen, f. d. 28. Oktbr. 1873, gift med Kirsten Nielsen, f. d. 26. Aug. 1873.

Deres Børn:

U 1. Mads Fasterlund Knudsen, f. d. 20. Juli 1896.
U 2. Mads Møller Knudsen, f. d. 11. Decbr. 1897.
U 3. Ida Kathrine Knudsen, f. d. 5. Aug. 1901.
U 4. Alfred Nørgaard Knudsen, f. d. 9. Juni 1907.

Jens Knudsen bor i Vorgod Sogn.

J 7. Peder Christian Knudsen, f. d. 7. Marts 1876, g. m. Kirsten Andersen, f. d. 17. Oktbr. 1876.

Deres Børn:

V 1. Ida Kathrine Knudsen, f. d. 18. Aug. 1900.
V 2. Ane Margrethe Knudsen, f. d. 16. Decbr. 1901.
V 3. Mads Knudsen, f. d. 7. Decbr. 1904.
V 4. Ane Kirstine Knudsen, f. d. 3. April 1906.
V 5. Esther Marie Knudsen, f. d. 26. Maj 1908.
V 6. Peder Nygaard Knudsen, f. d. 16. Oktbr. 1909.

J 1. Ellen Johanne Thygesen, g. d. 12. Septbr. 1876 med Jacob Larsen fra Fjelstervang, Vorgod Sogn.

Jacob Larsen, der er født d. 21. Oktbr. 1849, er Landmand.

Deres Børn:

X 1. Maren Larsen, f. d. 28. Marts 1878.
X 2. Ane Marie Larsen, f. d. 4. Septbr. 1881.
X 4. Knudsine Larsen, f. d. 10. Maj 1883.
X 4. Larsine Larsen, f. d. 3. Marts 1886.
X 5. Thyra Julie Larsen, f. d. 27. Decbr. 1888.
X 6. Kirsten Drungstrup Larsen, f. d. 5. Oktbr. 1891.
X 7. Sylvine Kirstine Larsen, f. d. 7. Aug. 1896.

X 1. Maren Larsen, g. d. 18. Novbr. 1902 med Landmand Jacob Østergaard Jacobsen, Søn af afdøde Sognefoged Mads Jacobsen samst.

Deres Børn:

Y 1. Kirstine Østergaard, f. d. 3. Novbr. 1903.
Y 2. Johanne Østergaard, f. d. 3. Septbr. 1905.

J 3. Knudstine Larsen, g. d. 12. Marts med Anders Christian Andersen af Vildbjerg Sogn.

Deres Barn:

Johanne Andersen, f. d. 12. Aug. 1908.

G 1. Mads Møller Nielsen, g. med Abelone.

Deres Børn:

g 1. Kirsten, gift med Jens Knudsen fra Fasterlund.
g 2. Ane Kathrine, g. m. Lærer Nielsen, Vittarp.

G 2. Knud Chr. Nielsen, g. m. Abelone (Pedersen?) fra Nørre Vium.

H 1. Knud Jensen, g. m. Mette fra Albæk ved Skjern.

Deres Børn:

h 1. Kirsten.
h 2. Helene.

Da Forældrene døde, medens Børnene var smaa, blev de opdraget hos deres Farbroder Peder Jensen (Søndergaard), som har været en god Støtte for dem.

H 2. Peder Jensen (Søndergaard), g. m. Kirsten Marie fra Nørgaard i Borrris Sogn.

Peder Jensen bor i Assing.

H 3. Thomas Jensen, g. m. Kristence fra Develmose i Borris.

E 4. Thyge Knudsen, f. d. 26. Marts 1825, d. 1908.

Farbroder Thyge ejede Gaarden Orneborg i Rind Sogn. Han var med i Treaarskrigen 1848, 49, 50. I Krigen fik han sin ene Trommehinde sprængt, og da han blev gammel, var han fuldstændig døv. Han var en høj og statelig Skikkelse; af Karakter var han stille og meget afmaalt. I hans Hjem kom der altid mange unge Mennesker, og navnlig til de store Julegilder var der Liv og Lystighed paa den gamle Gaard. — Som Børn var vi altid glad for at besøge ham, thi han holdt meget af Børn.

Søndergaard i Borris.

I min Bedstefaders Tid (han døde 1870) havde Gaarden et Areal paa ca. 400 Td. Land med ca. 4 Tdr. Hartkorn. En stor Del af Arealet var Hede. Bedstefader delte Gaarden i 3, saaledes, at den gamle Gaard (Søndergaard) fik 200 Tdr. Land med $2^1/_2$ Td. Hartkorn. Af de andre Gaarde blev den ene paa 9 Skp. Hartkorn og den anden paa ca. 6 Skp. Hartk. Paa det samlede Areal holdes for Tiden ca. 50 Kreaturer og 11 Heste.

Gaardens Ejere siden ca. 1680 har været følg.:

Min Tiptipoldefader Chr. Søndergaard.
Min Tipoldefader Knud Christensen Søndergaard, f. 17. Juni 1716, d. 1784.
Min Oldefader Søren Knudsen Søndergaard, f. 1746, d. 1826.
Min Bedstefader Knud Sørensen Søndergaard, f. 1788, død d. 17. April 1870.
Min Farbroder Søren Knudsen, f. d. 21. Jan. 1819, død 1880.

Da Gaardens nuværende Ejer Anders Madsen af Klokmose fik Gaarden med sin første Kone Kirsten Sørensen (Datter af Farbroder Søren Knudsen). En Søn af dette Ægteskab, Søren Kristian Madsen, er nu eneste Arving til Gaarden, som altsaa atter med ham gaar over i Slægtens Eje.

Min Moders Slægt.

Min Moders Forældre var Snedker Jens Hollænder Pedersen og Hustru Ane Maren Andersdatter. Jens Hollænder var en meget dygtig Snedker og tillige en nogenlunde dygtig Landmand. Han var meget energisk og sled haardt for at samle lidt sammen til Familien. Desværre døde han meget ung 1854. Han boede i Fjelstervæng i Vorgod Sogn, og da min Fader blev gift med hans ældste Datter, fik han med hende den lille Landejendom, som i hine Dage kun havde 4 Kreaturer (ca. 40 Td. Land).

Jens Hollænder Pedersen havde i sit Ægteskab med Ane Marie Andersdatter fire Børn, nemlig:

Ellen Marie Jensen, f. d. 31. Decbr. 1841, død d. 9. Maj 1906.
Mette Kirstine Jensen, f. 1844.
Ane Laura Petrea Jensen, f. 1848, død. 1908.
Niels Peder Jensen, f. d. 14. Januar 1852.

Uddrag af Skiftebrevet i Boet efter Jens Hollænder Pedersen af Fjelstervang, sluttet d. 19. April 1856:

Af Gæld anmeldtes 120 Rdl. til forskellige, men derimod gjordes ingen Fordring paa Vederlag for Begravelsen. Den paa Boet satte Værdi samt den anmeldte Gæld erkendtes af alle Vedkommende.

Boets Værdi	1000	Rdl.
Den anmeldte Gæld.....	120	—
Skifteomkostninger.....	26	—

Beholdning: 1000 Rdl. ÷ 146 Rdl. = 854 Rdl.

Deraf tilkommer Enken det halve, nemlig: 427 Rdl. Af Resten gaar ½ pCt. til Statskassen = 2 Rdl. 13 Sk.

Af Resten faar:

Enken en Broderlod med en Fjerdepart, nemlig .	106	Rdl.	1	Sk.	—	4¾	pCt.
Sønnen Niels P. Jensen.	127	—	1	—	—	12	—
Datteren Ellen Marie...	63	—	4	—	—	6	—
— Mette Kirstine.	63	—	4	—	—	6	—
— A. Laura Petrea	63	—	4	—	—	6	—

Saaledes var de økonomiske Forhold i Hjemmet, da min Moders Fader døde. Det var just ikke meget til en Enke med fire, smaa Børn. Men de var vant til at spare og til at arbejde, og saa kan man jo komme langt med lidt. Ude paa den ensomme Hede var det imidlertid vanskeligt for en Enke at klare sig. Det er godt, sagde de gamle derude paa

Egnen, at have et Mandfolk i Huset. Og man kan let forstaa, at en Enke i hine Dage i disse øde Egne var ubeskyttet og paa mange Maader værgeløs. Hertil kommer, at de saakaldte Natmandsfolk altid holdt til i disse tyndt befolkede Egne. Casper Hoja og hans Slæng brugtes som Bussemænd mod Børnene, men de Voksne var saamænd lige saa bange for disse omstrejfende Natmandsfolk. I Reglen gjorde de ingen Fortræd, hvor de fik gode Gaver; men de var mest nærgaaende, hvor der ikke var en Mand i Huset. De vilde have Æg og Uld. Fik de ikke, hvad de ønskede, hed det sig, at de om Natten vilde brænde Huset af eller lægge Gift for Kreaturerne. Ikke saa sjælden kom de ved Aftentide og bad om Husly for Natten. De fik da i Reglen Lov til at ligge i Laden. Det kan let forstaas, at en yngre Enke i disse Dage og under disse vanskelige Forhold kunde føle sig som værgeløs og ønske at gifte sig igen. Det varede heller ikke længe, før der meldte sig Friere til Jens Hollænders Enke. I blandt disse var der en Tjenestekarl ved Navn Christen P. Christensen fra Fjelstervang. Familien var vist meget imod dette Parti, men da hun troede ham saa godt, vilde hun ikke høre efter Familiens Raad. For imidlertid at faa det hele til at foregaa i Stilhed, løste de Kongebrev. I Vorgod Kirkes Ministerialbog findes anført, at Aar 1856 den 3. Juli er Ungkarl Chresten P. Christensen, tjenende i Fjelstervang, ægteviet til afdøde Snedker Jens Hollænder Pedersens Enke Ane Marie Andersdatter, hjemme i Brudens Hjem i Fjelstervang, uden forudgaaende Tillysning i Følge Kongebrev af 30. Juni 1856.

Desværre viste det sig, endda straks, at han ikke var hende nogen Beskytter, ja, han han var hende

en daarlig Mand. Skønt hun ikke var rig, saa havde hun dog lidt Penge, og Børnenes Arv stod jo endnu i Ejendommen, og disse Penge skulde hun svare til. Hendes Mand begyndte nu at drikke. Han anstrængte sig af yderste Evne for at faa alt sat over Styr. Formynderne maatte skride ind, for at de Børnene tillagte Penge ikke skulde gaa med. Men var Bedstemoder resolut, da hun lod sig vie til ham, var hun det ogsaa nu, da det gjaldt om at bestemme sig for eller imod sin anden Mand. Hun vilde skilles ved ham, og det skulde være straks. Og saaledes skete det ogsaa 1867. Naar han var beruset, var han ond imod hende, og han havde tilsyneladende kun taget hende for Pengene.

Bedstemoder var en ærlig og blid Kvinde, men meget selvstændig. Hun var særdeles dygtig og holdt sammen paa Stumperne. Hun har givet sine Børn en god Opdragelse og de har meget at takke hende for. Hun opdrog dem i Tugt og Herrens Formaning. Dette kan siges med Sandhed. Hendes Mand fik 800 Kr. at rejse med. Disse Penge maatte min Fader betale. Bedstemoder døde 1872.

Mine Forældre.

Jeg vil, før jeg slutter dette Arbejde, sige et Par Ord om mine Forældre. Da mine Forældre har haft 10 Børn (hvoraf de 9 endnu lever), og da ingen af dem har haft Formue, siger det sig selv, at de har maattet slide haardt alle Dage. Skønt min Fader var fra en meget stor Gaard, saa fik han dog ingen Arv; thi han var den yngste, og hans Arv kom der-

for til at bestaa i, at de ældre af hans Søskende skulde sørge for hans Opdragelse. De ca. 400 Tdr. Ld., som hans Fader ejede, blev delt mellem tre af Faders Søskende. Som sagt, mine Forældre har slidt og slæbt, som kun de færreste faar det at prøve.

Men trods Fattigdom og trange Kaar, saa har vi Børn haft et godt Hjem, som vi aldrig vil glemme, fordi ingen Tid i vort Liv har været saa lykkelig som vor Barndomstid, og fordi ingen har bragt saa store Ofre for os som vore Forældre. Den 9. Maj 1906 døde Moder. Hun laa til Sengs til Stadighed i ca. 2 Aar, før hun døde. Men Fader siger, at han aldrig har set hende utaalmodig. Og det er sandt. Moder havde Taalmodighed som faa, og det var godt for hende og for os Børn, thi hun har i Sandhed haft Brug for den i sit Liv. Og ingen har som vi Børn lagt Beslag paa Moders Taalmodighed. Kun sjældent havde Moder en virkelig Hviledag. Om Søndagen maatte hun jo sy, stoppe og vadske om os, naar vi kom hjem fra vore Pladser og skulde af Sted igen samme Dag. Ubetalelig er vor Gæld til vore Forældre, som i Sandhed har værnet om os, da vi var smaa.

Fader manede os til Orden og Lydighed ved det Arbejde, som sorterede under ham. Naar vi skulde ud at tjene, sagde han altid til os: »Nu maa du jo se at være villig, saa du kan blive i din Plads, du skal jo gøre, hvad de sætter dig til«. Med Skam maa vi bekende, at vi ikke var saa flinke til at lyde derhjemme, naar Moder bad os om noget, men naar Fader var til Stede, var der intet i Vejen. Fader fulgte det gamle Ord: Hvo, som ikke vil høre, maa føle. Og det var godt for os. Derved blev han ogsaa en god Støtte for Moder, som havde ondt ved at straffe os.

Trofast hjalp Fader og Moder hinanden i Livets mange Forhold. Og med Glæde og Tak mindes vi vor Barndomstid med dens mange kære Minder, som vi først og fremmest kan takke vore Forældre for. Fader er nu 70 Aar gl., men rask og rørig. Han kan endnu gaa 3 Mil om Dagen, og hans Aandsevner er gode endnu. Vi haaber at beholde ham længe iblandt os.

Ligtale

over

Knud Sørensen (Søndergaard),

født i Hjopstrup, Aar 1788, død d. 17. April 1870.

Kære Christne! Det var en saare skrøbelig Mand for at se til i de senere Aar, hvis Lig nu her er nedsat. Haanden rystede, Øjnene randt, og Røsten var utydelig. Mange Legemskræfter havde han ej heller; det viste sig, da han snart havde den sidste Sygdom udstridt. Men han naaede dog en høj Alder og levede sin Tid ud. Derfor var der givet ham indvortes Friskhed og Sundhed, og i en tidligere Tid kunde han vel ogsaa tage kraftigt fat med Hænderne.

En bedre Kraft end den legemlige, og en vigtigere Friskhed og Sundhed end Legemets havde han i den Gudsfrygt og aandelige Sans, der var given ham. Den gav hans Sjæl Styrke og Sundhed. Der kunde vel ogsaa blande sig menneskelig Visdom i hans Tanker og altfor stor verdslig Omhyggelighed for det timelige; thi vi bære jo Guds Riges Skat i Lerkar, og der skal megen Aarvaagenhed til, for at vi ikke

nogensinde skal tragte efter de timelige Ting fremfor at søge Guds Rige og hans Retfærdighed; hvo af os søger det vel altid først?

Men jeg har dog den Tro og det Haab, at Troens Glæde havde og fik Overmagten over Synd og Sorg hos denne Afdøde, idet der dog ogsaa i hans ældre Aar var aandeligt Liv at kende hos ham. Tilsidst var det, ligesom Vægtskaalen stod lige for ham, idet han under sin sidste Svaghed sagde, at han havde nu bedet til Gud om Plads i hans Rige, men han vidste ikke endnu, om Gud vilde bønhøre ham eller ej, men jeg haaber, at han nu ved og erfarer, at Gud bønhørte ham; thi Gud vil helst lade Vægtskaalen hælde til den gode Side. Han vil hellere end gerne have os, og nødigst af alle, at Djævlen skal beholde nogen Sjæl; men han giver ikke altid den bedende at fornemme Bønhørelser. Ligesom Herren sagde til Paulus: Min Naade er dig nok. Saaledes maa ogsaa vi nøjes med hans Ord og Naade, uden at vi kunne føle noget derved; og det maa vi derved mindes om, at det er ikke vor Fortjeneste, der kommer i Betragtning, men Gud forbarmer sig over, hvem han vil.

Har der nu i denne bortgangne Sjæl, som jeg tror, været en alvorlig Gudsfrygt, saa er det et trøsteligt Ord: Som en Fader forbarmer sig over Børn, forbarmer Herren sig over dem, der frygter ham. Det var Herrens Opstandelsesdag denne gamle skrøbelige Legemshytte faldt sammen; engang, naar den opstandne Frelser kommer igen, og hver Menighed skal indgaa til den store Sejrsfest, skal ogsaa dette skrøbelige Legeme opstaa i Kraft. Gud trøste nu hende, som i over 50 Aar har ledsaget den hensovede som hans Ægtefælle, i hendes Ensomhed. Det var jo hendes Ønske for Mandens Skyld, at han

maatte komme først herfra. Gud give hende nu, da hun er befriet for Omsorgen for Manden, den Stund, hun maatte have tilbage, sin Aands Bistand til at blive vel beredt i Tro og Haab til at gaa herfra, naar Timen kommer. Gud velsigne de efterladte Børn og give dem Naade til at øve sig i Gudfrygtighed efter deres Faders Eksempel, ligesom Gud ved ham har givet dem en god Opdragelse.

Ja, dertil leder Gud os alle, at vi maatte have Forjættelse baade for det Liv, som nu er, og for det tilkommende. Amen.

Kære Christne! Det er et Syn, som vistnok sjælden eller aldrig før er bleven set paa denne Kirkegaard, at en Mand er blevet baaret til Graven af sine Sønner alene. Ligesom det vidner, at de gerne ville ære ham til det sidste, vidner det ogsaa om den Velsignelse, der var skænket denne afdøde Mand, at han har saa mange Sønner og det i Nærheden«.

— — — —

Da jeg har udsendt en Del Spørgebreve, som jeg ikke har faaet Svar paa, er Slægtstavlen paa enkelte Punkter lidt ufuldstændig.

Maj 1910.

P. Chr. Knudsen,
Aalborg.